MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ II – MOOT COURT CASE STUDY Téma: Nařízení Brusel I bis (č. 1215/2012) – Formální náležitosti prorogace pravomoci, pravidlo proti procesním taktikám (anti-torpedo) a kvalifikace místa plnění u přeshraničních dodávek softwaru a služeb

UPOZORNĚNÍ PRO STUDENTY K REÁLNÉ JUDIKATUŘE SDEU

Tento případ vychází z reálné rozhodovací praxe Soudního dvora Evropské unie (SDEU), která řeší hraniční otázky elektronické komunikace, procesní taktiky účastníků a určení místa poskytování služeb. Pro zpracování přesvědčivé právní argumentace musíte do svých podání zapracovat zejména následující klíčová rozhodnutí:

1. Věc C-322/14 (*El Majdoub*) – Soudní dvůr v tomto rozhodnutí posuzoval platnost prorogační doložky sjednané prostřednictvím elektronických komunikací (technologie click-wrap na internetové stránce) z hlediska čl. 25 odst. 2 nařízení Brusel I bis. Studenti musí posoudit, zda lze závěry tohoto rozsudku ohledně „elektronického přenosu umožňujícího trvalý záznam“ analogicky vztáhnout na případ, kdy si strany vymění neposkytnuté, volně editovatelné PDF skeny vlastnoručně podepsaných dokumentů e-mailem.
2. Věc C-19/09 (*Wood Floor*) a věc C-381/08 (*Car Trim*) – Zásadní judikáty pro výklad čl. 7 odst. 1 písm. b) druhá odrážka nařízení Brusel I bis. SDEU v nich vymezil kritéria pro určení faktického místa plnění u smluv o poskytování služeb, pokud služba probíhá ve více členských státech. Klíčovou otázkou je, zda je rozlišujícím kritériem faktické těžiště lidské činnosti a intelektuální práce (místo vývoje softwaru), nebo místo, kde dochází k převzetí, finální integraci a využívání výsledku služby (server objednatele).
3. Věc C-438/12 (*Irmengard Weber*) v kontextu aplikace čl. 31 odst. 2 nařízení Brusel I bis – Toto ustanovení představuje zásadní reformu autonomního systému litispendence zavedenou nařízením Brusel I bis s cílem eliminovat tzv. procesní torpéda (zintenzivněné podávání šikanózních žalob u ne příslušných soudů za účelem zdržení řízení). Studenti musí analyzovat povinnost neprioritního soudu přerušit řízení v momentě, kdy je u prorogovaného soudu zahájeno souběžné řízení.

1. PODROBNÝ SKUTKOVÝ STAV PŘÍPADU

Společnost Bohemia Tech s.r.o. se sídlem v Brně je českou vývojářskou firmou, která se specializuje na vývoj a implementaci pokročilých softwarových systémů pro automatizaci skladové logistiky a řízení dodavatelských řetězců. V lednu 2024 vstoupila do jednání s rakouskou společností Alpine Software GmbH se sídlem ve Vídni, která v Rakousku a sousedních státech provozuje síť velkokapacitních distribučních center a poptávala nový cloudový systém pro řízení svých logistických operací.

Vyjednávání o veškerých podmínkách transakce probíhalo výhradně prostřednictvím e-mailové korespondence v anglickém jazyce mezi statutárními orgány obou společností. V průběhu ledna 2024 si strany vyměnily celkem tři návrhy smlouvy. Finální znění smlouvy vytiskla společnost Bohemia Tech s.r.o. ve své kanceláři v Brně. Jednatel české společnosti dokument vlastnoručně podepsal modrým perem, podepsanou listinu naskenoval do běžného souboru formátu PDF a tento soubor zaslal e-mailem jako přílohu obchodnímu řediteli Alpine Software GmbH do Vídni. Rakouská strana přijatý soubor vytiskla, její jednatel jej rovněž vlastnoručně podepsal, naskenoval a e-mailovou odpovědí poslal zpět do Brna. Ani jedna ze

stran nepoužila kvalifikovaný ani zaručený elektronický podpis ve smyslu nařízení eIDAS, ani si strany následně nevyměnily originální papírové výtisky poštou či kurýrem.

Předmětem smlouvy byl vývoj logistického softwaru na míru a jeho následná správa.

- Článek 5 (Místo a způsob plnění): Smluvní strany sjednaly, že zhotovitel vytvoří, otestuje a nahraje software na servery objednatele. Hlavní analytické práce, psaní zdrojového kódu, databázová architektura a interní testování probíhaly po dobu osmi měsíců výhradně v sídle zhotovitele v Brně, kde na projektu pracoval tým deseti vývojářů. Zprovoznění softwaru, finální konfigurace, propojení s hardwarem skladu a datová integrace však proběhly vzdáleně přes šifrované virtuální připojení přímo na fyzickém serverovém ústředí objednatele ve Vídni.
- Článek 12 (Prorogační doložka): Smlouva obsahuje následující ujednání o pravomoci: *„Veškeré spory vzniklé z této smlouvy nebo v souvislosti s ní budou podléhat výlučné pravomoci věcně a místně příslušného soudu ve Vídni (Rakousko). Tato doložka se řídí rakouským hmotným a procesním právem.“*

V říjnu 2024 společnost Bohemia Tech s.r.o. dokončila hlavní vývojové práce a vzdáleně nainstalovala a spustila finální verzi softwaru na serveru ve Vídni. Společnost Alpine Software GmbH však po převzetí odmítla uhradit doplňující část sjednané odměny ve výši 150 000 EUR. Svůj postup odůvodnila tím, že dodaný software vykazuje kritické vady v algoritmu naskladňování, což vedlo k celodennímu kolapsu automatizovaného skladu ve Vídni a způsobil Alpine Software GmbH přímou škodu na ušlém zisku.

2. PROCESNÍ VÝVOJ A KOLIZNÍ SITUACE

1. Podání žaloby v České republice: Dne 10. ledna 2025 podala společnost Bohemia Tech s.r.o. žalobu na zaplacení částky 150 000 EUR u Krajského soudu v Brně. Žalobce tvrdí, že český soud má mezinárodní pravomoc na základě čl. 7 odst. 1 písm. b) druhá odrážka nařízení Brusel I bis, neboť těžiště faktického poskytování služeb spočívalo v Brně. Současně žalobce namítá, že prorogační doložka ve prospěch vídeňského soudu je absolutně neplatná, protože pouhá výměna e-mailových správ s naskenovanými přílohami nesplňuje formální požadavky čl. 25 nařízení Brusel I bis.
2. Podání žaloby v Rakousku: Dne 25. ledna 2025 podala společnost Alpine Software GmbH žalobu u Obchodního soudu ve Vídni (*Handelsgericht Wien*). Žalobním návrhem se domáhá náhrady škody způsobené vadným plněním ve výši 80 000 EUR a současně požaduje negativní určovací žalobou určit, že dlužná částka 150 000 EUR z titulu kupní ceny neexistuje.
3. Procesní námitka v ČR: Dne 1. února 2025 doručila společnost Alpine Software GmbH Krajskému soudu v Brně procesní námitku nedostatku mezinárodní pravomoci. Žalovaná požaduje, aby český soud řízení okamžitě zastavil pro nedostatek pravomoci, případně aby podle čl. 31 odst. 2 nařízení Brusel I bis řízení přerušil a vyčkal, až o své pravomoci i o platnosti doložky pravomocně rozhodne prorogovaný soud ve Vídni.

3. DETAILNÍ ARGUMENTAČNÍ ZADÁNÍ PRO ZPRACOVÁNÍ

Krajský soud v Brně nyní posuzuje svou mezinárodní pravomoc a musí rozhodnout o procesním osudu žaloby. Úkolem studentů je zpracovat podrobnou právní argumentaci za obě procesní strany.

TÝM A: Právní zástupci Bohemia Tech s.r.o. (Žalobce v ČR)

Cílem Týmu A je obhájit pravomoc Krajského soudu v Brně, docílit odmítnutí rakouské prorogační doložky a přesvědčit český soud, aby v řízení pokračoval bez ohledu na souběžně probíhající řízení ve Vídni.

- Absence formálních náležitostí prorogace (Čl. 25 nařízení Brusel I bis): Detailně rozepište argumentaci, proč výměna neochráněných PDF skenů e-mailem nesplňuje přísné požadavky na písemnou formu ani na elektronický přenos umožňující trvalý záznam podle čl. 25 odst. 2. Poukazujte na to, že volně prístupný PDF sken vlastnoručního podpisu nepředstavuje autonomní a nezaměnitelný projevy vůle v digitálním prostředí na rozdíl od zaručeného elektronického podpisu či specializovaných systémů. Odlišuje případ od závěrů ve věci *El Majdoub* (C-322/14) – argumentujte, že u technologie click-wrap dochází k přímému uložení dat na serveru obchodníka, zatímco e-mailová příloha s obyčejným skenem neposkytuje garanci proti následné modifikaci a neprokazuje reálný konsensus stran o prorogaci.
- Určení místa plnění (Čl. 7 odst. 1 písm. b) druhá odrážka Brusel I bis): Obhajujte založení zvláštní pravomoci v Brně. Analýzou ekonomické a faktické povahy vývoje softwaru dokažte, že težištěm poskytování intelektuálních služeb je místo, kde vývojáři vykonávají tvůrčí činnost, píší zdrojový kód a provádějí testování. Zdůrazněte logiku rozsudku *Wood Floor* (C-19/09) a argumentujte, že vzdálená instalace hotového softwaru na server ve Vídni byla pouze sekundárním aktem předání výsledku činnosti, nikoli samotným faktickým poskytováním služby.
- Prolomení pravidla čl. 31 odst. 2 a překážka litispendence (Čl. 29 Brusel I bis): Tvrděte, že mechanismus přednosti prorogovaného soudu podle čl. 31 odst. 2 nařízení se použije pouze tehdy, pokud je prorogační doložka prima facie platná. Jelikož je prorogační doložka zjevně neplatná pro nedodržení formy, nemůže požívat procesní ochrany před taktikou „anti-torpedo“. Krajský soud v Brně je soudem, u něhož bylo řízení zahájeno jako první (*prior tempore*), a proto nemá důvod řízení přerušovat ve prospěch později zahájeného řízení ve Vídni.

TÝM B: Právní zástupci Alpine Software GmbH (Žalovaný v ČR / Žalobce v AT)

Cílem Týmu B je přesvědčit Krajský soud v Brně, že disponuje nedostatkem mezinárodní pravomoci, a dosáhnout okamžitého přerušení nebo zastavení řízení v České republice ve prospěch Obchodního soudu ve Vídni.

- Platnost ujednání o pravomoci (Čl. 25 nařízení Brusel I bis): Obhajujte, že Článek 12 smlouvy plně vyhovuje požadavkům čl. 25 nařízení. Výměna e-mailů s naskenovaným textem a podpisy představuje v moderní mezinárodní obchodní praxi plnohodnotné písemné ujednání, které umožňuje trvalý záznam textu smlouvy i projevů vůle obou stran. Dovolávejte se extenzivního a k praxi přihlížejícího výkladu SDEU v oblasti elektronických komunikací (včetně věci *El Majdoub*), přičemž zdůrazněte, že obě strany obdržely čitelnou kopii smlouvy, uložily ji do svých archívů a po dobu osmi měsíců podle této smlouvy plnily, čímž stvrdily existenci konsensu.
- Aplikace pravidla čl. 31 odst. 2 nařízení Brusel I bis (Anti-torpedo): Prokazujte, že čl. 31 odst. 2 nařízení byl do právního řádu zakotven právě proto, aby zamezil situacím, kdy se jedna strana snaží obcházet prorogovaný soud tím, že podá žalobu jako první u soudu jiného. Argumentujte, že Krajský soud v Brně má bezpodmínečnou povinnost přerušit řízení v momentě, kdy byl spor předložen prorogovanému soudu ve Vídni.

Zdůrazněte, že posouzení platnosti či neplatnosti prorogační doložky přísluší výlučně prorogovanému soudu ve Vídni a český soud nemůže tuto otázku prejudiciálně posoudit sám a tím blokovat účinek čl. 31 odst. 2.

- Subsidiární založení pravomoci ve Vídni (Čl. 7 odst. 1 písm. b) Brusel I bis): Pro případ, že by prorogační doložka byla shledána neplatnou, argumentujte, že i podle pravidla zvláštní pravomoci je příslušný soud ve Vídni. Zákazník si nekupuje pouhý proces psaní kódu, ale finální funkční softwarový produkt integrovaný do jeho infrastruktury. Místem, kde byla služba skutečně dokončena, předána a kde nastaly její hospodářské účinky, je sídlo objednatele a umístění jeho serverů ve Vídni.

4. POKYNY K ORGANIZACI A FORMÁT ODEVZDÁNÍ

A. Písemná příprava (Memoriál)

Každý tým vypracuje písemný memoriál v rozsahu 1 až 2 stran A4. Písemné podání musí mít strukturu odborného právního spisu bez odrážkových zjednodušení. Musí obsahovat přesný rozbor relevantních článků nařízení Brusel I bis (č. 1215/2012), přiléhavou aplikaci shora uvedené judikatury SDEU na daný skutkový stav a jednoznačně formulovaný procesní návrh (petit).

B. Ústní simulace (Moot Court)

Ústní jednání probíhá před tříčlenným senátem (vyučující):

1. Přednes Týmu A (Žalobce): 8 minut na přednesení žalobních argumentů a obhajobu pravomoci v ČR.
2. Přednes Týmu B (Žalovaný): 8 minut na přednesení procesních námitek a obhajobu pravomoci v Rakousku.
3. Repliky a dupliky: 3 minuty pro každý tým na přímou reakci proti argumentům protistrany.
4. Dotazy soudního senátu a vyhlášení rozhodnutí: 5 minut na otázky vyučujících k judikatuře a následné zhodnocení výkonu s vyhlášením usnesení o mezinárodní pravomoci.